VIIKONVAIHDE

Nauriit kaskeen. Kaskiperinnettä vaalivalla kaavilaistilalla voi kesän mittaan osallistua perinnetapahtumiin. **Sivu 16**

Keinolihaa hyllyyn. Bioreaktorissa kasvatettu liha voi tulla kauppoihin jo viiden vuoden kuluttua. Marraskuussa keinolihasta tehdään hampurilainen. **Sivu 15**

Kulttuurin tuottaja. Liisa Heikkilä-Palon kotia komistaa muun muassa Ilkka-Juhani Takalo-Eskolan teos Aatami ja Eeva. **Sivu 14**

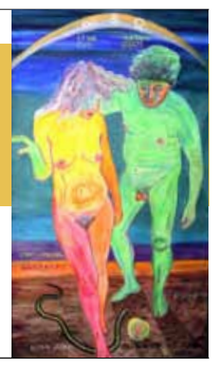

Modernit emännät perustivat päiväkodin

Päiväkoti Päivänkakkaran arjessa maaseutu ja maatalous ovat läsnä päivittäin. Lasten vanhemmat ja yrittäjien puolisot työskentelevät maatiloilla.

KIURUVESI (MT)
Kiuruvedellä yrittäjähenki sekä maatalouselinkeino ovat vahvoja. Kokonaisuutta päättivät vahvistaa **Marika Lasanen**, **Sanna Tikkanen** ja **Katariina Utriainen**.

Modernit, perhekeskeiset emännät näkivät tarvetta lasten päivähoidolle, joka huomioisi vanhempien vaihtelevat työajat.

Noin kaksi vuotta sitten syntynyt unelma päiväkodin perustamisesta muuttui todeksi tämän vuoden maaliskuussa, kun Päivänkakkara avasi ovensa.

Päiväkodin aukioloajat ovat tavallista väljemmät. Ovet avataan jo viideltä aamulla ja suljetaan vasta seitsemältä illalla.

”Ajatuksena oli, että viljelijäperheiden lapsille olisi hoitopaikka aamu- ja iltalypsyn ajaksi”, kuvailee Tikkanen.

”Täällä ymmärretään maatilan elämää. Joskus joku rikkoutunut kone on vain korjattava ensin ja haettava vasta sen jälkeen lapsi hoidosta”, jatkaa Utriainen.

Ajatuksena oli, että viljelijäperheiden lapsille olisi hoitopaikka aamu- ja iltalypsyn ajaksi.

Lomittajien lapsia

Päiväkodin 25 paikasta puolet on tällä hetkellä täytetty, lisää lapsia tulee koko ajan.

Lapset tulevat pääasiassa juuri sellaisista perheistä, joita varten päiväkoti perustettiin, sillä lasten vanhemmat ovat viljelijöitä tai lomittajia.

Kolmesta yrittäjästä Tikkasen ja Lasasen puolisot ovat myös maatalousyrittäjiä.

Yrittäjyyteen ei lähdetty heppoisin perustein, vaan yhteistyössä Kiuruveden kaupungin päivähoidon kanssa teetettiin ensin markkinatutkimus yksityisen päivähoidon kiinnostavuudesta.

Kyselyyn vastattiin innokkaasti ja viesti oli, että palvelulle oli tarvetta.

”Olennaista unelman toteutumisessa oli Kiuruveden kaupungin myönteinen päätös yksityisen kotihoidon kuntalisästä, jota kaupungissa ei ollut aiemmin ollut käytössä”, kertoo Tikkanen.

Nyt hoito on samanhintaista kuin kunnallisessa päivähoidossa.

”Kaupungin ja ihan kaikkien muidenkin suhtautuminen meidän hankkeeseen on ollut niin myönteistä, että se on jopa yllättänyt. Stressaavinta aikaa on ollut tilojen remontointi.”

Ei leveää leipää

Tikkanen, Lasanen ja Utriainen ovat aiemmin tehneet vuorotöitä lastensuojelussa. Omien lapsien syntymän jälkeen kolmivuorotyö ei tuntunut houkuttelevalta.

”Hoiva-alan yrittäjän tulo ei ole suuri, mutta emme me tähän leveän leivän takia ryhtyneet”, naiset toteavat.

Taustatyöt tehtiin huolella ja asiantuntijoilta haettiin apua niin päiväkodin tilojen remontoimiseen kuin liiketoimintalaskelmien tekemiseenkin. Myös pankki uskoi hankkeeseen ja lisärahoitus järjestyi vielä starttirahan päälle.

Tikkanen on vielä hoitovapaalla mutta hoitaa taloushallintoa ja osallistuu päiväkodin toimintaan lapsenhoidon ehdoilla. Lasanen ja Utriainen pyörittävät jo päiväkodin arkea harjoittelijan kanssa. Kesän kynnyksellä aloittaa ulkopuolinen työntekijä.

Laajennettu aukioloaika tarkoittaa säännöllisesti toistuvia pitkiä työpäiviä.

”Kyllä sitä jaksaa, kun viikonloput on pyhitetty levolle.”

Kierrätys kunniaan

Päiväkodin tilat on remontoitu Kiuruveden osuusmeijerin entiseen kiinteistöön.

”Tilojen suunnittelu oli helppoa, sillä kaikki on niin tarkkaan säännöstelty. On tarkat vaatimukset ja määräykset muun muassa tarvittavista neliömääristä, sekä pyllyjen ja käsien pesupaikkojen sijoittelusta”, kertoo Tikkanen.

Huonekaluja hankittiin käytettynä ja hyödynnettiin paikallista puuseppää, joka kunnosti niitä. Myös leluja ja rattaita on hankittu käytettyinä, uusien hankinta ei ole itse tarkoitus.

Marika Lasanen auttaa Miko Ruotsalaista syömisessä. Ilmari Utriainen, Anja Remes, Kerttu-Liisa Utriainen ja Minja Ruotsalainen ovat tänään omatoimisia.

PENTTI VÄNSKÄ

Päiväkodin aitaaminen on tarkasti säännöstelty. Kerttu-Liisa Utriainen ja Anja Remes pääsivät luvan kanssa aidan ulkopuolelle.

Sanna Tikkasen pojan Akselin ruokailuseurana Anna Siponen.

Sisustuksella tavoitellaan kotoisuutta.

”Tilat ovat toimivat. Saamme lapset jaettua tarvittaessa pienryhmiin ja vähennettyä stressaavaa melua”, sanoo Lasanen.

Yhteisöllisyys kyliltä

Päiväkoti sijaitsee kaupungin keskustan tuntumassa. Liikunta- ja kulttuuripalvelut ovat lähellä.

”Vaikka olemmekin kaupungin keskustassa, haluamme tuoda myös tänne maaseutuperinnettä kylien yhteisöllisyydestä”, kertoo Tikkanen.

Naapureita kutsutaan talkoisiin ja päiväkodin juhliin. Yhteisöllisyys on saanut hienosti vastakaikua.

”Esimerkiksi päiväkodin naapurissa asuu Pekka-ukki, jonka luona lapset ovat päässeet rakentamaan linnunpönttöjä. Hän toi myös lasten leikkeihin keinuhevosen.”

Päivänkakkarassa ei eletä tiukasti kellon ja aikataulun mukaan, vaan lasten ehdoilla. Jos meneillään on jotain kivaa puuhaa, lounas ehtii hetken odottaa, kuvailee Laasanen.

Lähiruokaa tarjolla

Päiväkodissa syödään paikallisen lounasravintola Iltalypsyn ruokia. Lasten vanhemmat toivoivat kotiruokaa, ja näin on mukava myös tukea toista paikallista yrittäjää, naiset kertovat ruokatoimittajan valinnasta.

Ruoka on 90-prosenttisesti kotimaista.

Maaseudun perinteiden lisäksi päiväkoti on liikunta- ja musiikkipainotteinen. Tulevaisuuden suunnitelmissa siintää harrastustoiminnan kytkeminen osaksi hoitopäivää vielä nykyistä enemmän.

Yrittäjänaiset toivovat tulevaisuudelta, että pysyisivät virkeinä ja lapset tyytyväisinä. Päiväkodin sijainti on juuri oikea.

”Kyllä tämä on juuri sitä, mitä suunniteltiin ja haluttiin”, toteavat naiset tyytyväisen oloisina.

SARI PENTTINEN

Anja Remes keskittyy maalaamaan merkkikiviä vihannesviljelmää varten.

Lapset jaetaan päivän aikana välillä pienryhmiin, kuvassa Ilmari Utriainen.

YKSITYISEN HOIDON TUKI

Hoitorahaa ja -lisää

Yksityisen hoidon tukea kunta maksaa alle kouluikäisestä lapsesta, joka on yksityisessä päivähoidossa kunnan järjestämän päivähoidon sijaan. Yksityistä päivähoitoa voi tuottaa yksityinen päiväkoti, perhepäivähoitaja tai hoitaja, jonka perhe palkkaa kotiinsa lapsen hoitajaksi.
Tuki maksetaan suoraan hoidon tuottajalle. Yksityisen hoidon tuki koostuu hoitorahasta ja hoitolisästä.
Hoitoraha on noin 160 euroa ja tulosidonnainen hoitolisä 0–135 euroa kuukaudessa.
Lakisääteisen tuen lisäksi kunta voi maksaa yksityisen hoidon tukeen kuntalisää.